

Ο περί της Καταπολέμησης, μέσω του Ποινικού Δικαίου, της Απάτης εις Βάρος των Οικονομικών Συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμος του 2020 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 69(Ι) του 2020

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ, ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ, ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ ΕΙΣ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Προοίμιο.	Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο-
Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L198, 28.7.2017, σ.29.	«Οδηγία 2017/1371/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5 ^{ης} Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης»,
	Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:
Συνοπτικός τίτλος.	1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Καταπολέμησης, μέσω του Ποινικού Δικαίου, της Απάτης εις Βάρος των Οικονομικών Συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμος του 2020.
Ερμηνεία.	2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια - «απάτη» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 4· «δημόσιος λειτουργός» σημαίνει: (α) τον υπάλληλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τον κρατικό υπάλληλο, περιλαμβανομένου κάθε κρατικού υπαλλήλου άλλου κράτους μέλους και κάθε κρατικού υπαλλήλου τρίτης χώρας· (β) κάθε άλλο πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί και το οποίο ασκεί δημόσιο λειτουργήμα στο οποίο περιλαμβάνεται η διαχείριση των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες ή η λήψη αποφάσεων αναφορικά με τα εν λόγω συμφέροντα· «εγκληματική οργάνωση» σημαίνει την εγκαθιδρυμένη επί ένα χρονικό διάστημα και διαρθρωμένη ένωση περισσότερων των δύο προσώπων που δρουν από κοινού, προκειμένου να τελέσουν αξιόποινες πράξεις οι οποίες επισύρουν ποινή στερητική της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας μεγίστης διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων ετών, με σκοπό να προσπορισθούν, άμεσα ή έμμεσα, οικονομικό ή άλλο υλικό όφελος· «ενεργητική δωροδοκία» σημαίνει την πράξη προσώπου που υπόσχεται, προσφέρει ή δίνει, άμεσα ή με τη μεσολάβηση τρίτου, πάσης φύσεως ωφέλημα σε δημόσιο λειτουργό, για τον ίδιο ή για τρίτο πρόσωπο, προκειμένου να ενεργήσει ή να παραλείψει να ενεργήσει σύμφωνα με τα καθήκοντά του ή κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, κατά τρόπο που ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης· «κρατικός υπάλληλος» σημαίνει τον «δημόσιο λειτουργό» όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4 του Ποινικού Κώδικα και περιλαμβάνει κάθε πρόσωπο που κατέχει εκτελεστικό, διοικητικό ή δικαστικό αξίωμα σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο:
Κεφ.154. 3 του 1962 43 του 1963 41 του 1964 69 του 1964 70 του 1965 5 του 1967 58 του 1967 44 του 1972 92 του 1972 29 του 1973 59 του 1974 3 του 1975 13 του 1979 10 του 1981 46 του 1982 86 του 1983 186 του 1986	

<p>111 του 1989 236 του 1991 6(I) του 1994 3(I) του 1996 99(I) του 1996 36(I) του 1997 40(I) του 1998 45(I) του 1998 15(I) του 1999 37(I) του 1999 38(I) του 1999 129(I) του 1999 30(I) του 2000 43(I) του 2000 77(I) του 2000 162(I) του 2000 169(I) του 2000 181(I) του 2000 27(I) του /2001 12(I) του 2002 85(I) του 2002 144(I) του 2002 145(I) του 2002 25(I) του 2003 48(I) του 2003 84(I) του 2003 164(I) του 2003 124(I) του 2004 31(I) του 2005 18(I) του 2006 130(I) του 2006 126(I) του 2007 127(I) του 2007 70(I) του 2008 83(I) του 2008 64(I) του 2009 56(I) του 2011 72(I) του 2011 163(I) του 2011 167(I) του 2011 84(I) του 2012 95(I) του 2012 134(I) του 2012 125(I) του 2013 131(I) του 2013 87(I) του 2015 91(I) του 2015 112(I) του 2015 113(I) του 2015 31(I) του 2016 43(I) του 2016 31(I) του 2017 72(I) του 2017 23(I) του 2018 24(I) του 2018 108(I) του 2018.</p>	
	<p>Νοείται ότι, όσον αφορά δικαστικές διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίου στη Δημοκρατία στις οποίες εμπλέκεται κρατικός υπάλληλος άλλου κράτους μέλους ή κρατικός υπάλληλος τρίτης χώρας, το δικαστήριο της Δημοκρατίας εφαρμόζει τον ορισμό του κρατικού υπαλλήλου που περιλαμβάνεται στον παρόντα Νόμο·</p>
	<p>«κράτος μέλος» σημαίνει κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης·</p>
	<p>«νομικό πρόσωπο» σημαίνει κάθε οντότητα με νομική προσωπικότητα η οποία αναγνωρίζεται ως τέτοια δυνάμει των σχετικών διατάξεων νόμων της Δημοκρατίας ή βάσει του ενωσιακού δικαίου, εξαιρουμένων των κρατικών υπηρεσιών ή άλλων οργανισμών δημοσίου δικαίου και των δημόσιων διεθνών οργανισμών·</p>

	«οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης» σημαίνει το σύνολο των εσόδων, δαπανών και στοιχείων ενεργητικού που καλύπτονται, αποκτώνται μέσω ή οφείλονται στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στους προϋπολογισμούς των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έχουν ιδρυθεί δυνάμει των Συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στους προϋπολογισμούς των οποίων αυτά ασκούν άμεσα ή έμμεσα τη διαχείριση και εποπτεία·
	«παθητική δωροδοκία» σημαίνει τη πράξη δημόσιου λειτουργού ο οποίος ζητά ή λαμβάνει, άμεσα ή έμμεσα ή με τη μεσολάβηση τρίτου, για τον ίδιο ή για τρίτο πρόσωπο, πάσης φύσεως ωφελήματα ή δέχεται υπόσχεση τέτοιου ωφελήματος, προκειμένου να ενεργήσει, ή να παραλείψει να ενεργήσει σύμφωνα με τα καθήκοντά του ή κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, κατά τρόπο που ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
	«υπάλληλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης» σημαίνει πρόσωπο που-
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ.: L 56, 4.3.1968, σ.1.	(α) είναι υπάλληλος ή μέλος του λοιπού προσωπικού που προσλαμβάνεται με σύμβαση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, κατά την έννοια του Κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θεσπίζεται στον Κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 του Συμβουλίου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται· ή
	(β) που αποσπάται στην Ευρωπαϊκή Ένωση από κράτος μέλος ή από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα και ασκεί καθήκοντα αντίστοιχα με εκείνα που ασκούν οι υπάλληλοι ή το λοιπό προσωπικό της Ένωσης·
	Νοείται ότι, με την επιφύλαξη των διατάξεων αναφορικά με τα προνόμια και τις ασυλίες που περιέχονται στα Πρωτόκολλα αριθ. 3 και αριθ. 7 των Συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα μέλη των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δημιουργούνται δυνάμει των Συνθηκών αυτών, καθώς και το προσωπικό αυτών των οργάνων, εξομοιώνονται με τους υπαλλήλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ο αναφερόμενος στην παράγραφο (α) Κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης δεν ισχύει γι' αυτούς·
	«υπεξαίρεση» σημαίνει την πράξη δημόσιου λειτουργού στον οποίο έχει ανατεθεί, άμεσα ή έμμεσα, η διαχείριση πόρων ή στοιχείων ενεργητικού, κατά την οποία δεσμεύει ή εκταμιεύει πόρους ή ιδιοποιείται ή χρησιμοποιεί στοιχεία ενεργητικού σε αντίθεση με το σκοπό για τον οποίο αυτά προορίζονταν κατά τρόπο που ζημιώνει τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
Σκοπός και πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου.	3.- (1) Ο παρών Νόμος θεσπίζει κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και κυρώσεων όσον αφορά την καταπολέμηση της απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό την ενίσχυση της προστασίας κατά των ποινικών αδικημάτων που θίγουν τα εν λόγω οικονομικά συμφέροντα, σύμφωνα με το κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε αυτόν τον τομέα.
	(2) Αναφορικά με τα έσοδα που προκύπτουν από τους ίδιους πόρους ΦΠΑ, ο παρών Νόμος εφαρμόζεται μόνο στα σοβαρά αδικήματα κατά του κοινού συστήματος ΦΠΑ και τα αδικήματα αυτά θεωρούνται σοβαρά όταν οι εκούσιες ενέργειες ή παραλείψεις που ορίζονται στην παράγραφο (δ) του άρθρου 4, συνδέονται με το έδαφος δύο ή περισσότερων κρατών μελών και περιλαμβάνουν συνολική ζημία τουλάχιστον δέκα εκατομμυρίων ευρώ (€10. 000. 000).
Απάτη.	4. Πρόσωπο διαπράττει απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι ένοχο ποινικού αδικήματος, όταν εκ προθέσεως:
	(α) Σε σχέση με τις δαπάνες που δεν σχετίζονται με δημόσιες συμβάσεις, ενεργεί ή παραλείπει να ενεργήσει σχετικά με-
	(i) τη χρήση ή την υποβολή ψευδών, ανακριβών ή ελλιπών δηλώσεων ή εγγράφων, με αποτέλεσμα την υπεξαίρεση ή την εσφαλμένη παρακράτηση πόρων ή στοιχείων ενεργητικού που προέρχονται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από προϋπολογισμούς των οποίων η διαχείριση ασκείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή για λογαριασμό της, ή
	(ii) την αποσιώπηση πληροφοριών κατά παράβαση ειδικής υποχρέωσης με τα ίδια

		ως ανωτέρω αποτελέσματα, ή
	(iii)	την κατάχρηση αυτών των πόρων ή στοιχείων ενεργητικού, για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους χορηγήθηκαν αρχικώς,
	(β)	σε σχέση με δαπάνες που σχετίζονται με δημόσιες συμβάσεις, ενεργεί ή παραλείπει να ενεργήσει, τουλάχιστον όταν η ενέργεια ή η παράλειψη διαπράττεται με σκοπό την αποκόμιση παράνομου περιουσιακού οφέλους για τον δράστη ή άλλον, ζημιώνοντας τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με-
	(i)	τη χρήση ή την υποβολή ψευδών, ανακριβών ή ελλιπών δηλώσεων ή εγγράφων, με αποτέλεσμα την υπεξαίρεση ή την εσφαλμένη παρακράτηση πόρων ή στοιχείων ενεργητικού που προέρχονται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης ή από προϋπολογισμούς των οποίων η διαχείριση ασκείται από την Ένωση ή για λογαριασμό της· ή
	(ii)	την αποσιώπηση πληροφοριών κατά παράβαση ειδικής υποχρέωσης, με τα ίδια ως ανωτέρω αποτελέσματα· ή
	(iii)	την κατάχρηση αυτών των πόρων ή στοιχείων ενεργητικού, για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους χορηγήθηκαν αρχικώς, η οποία ζημιώνει τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
	(γ)	σε σχέση με έσοδα, εκτός από αυτά που προκύπτουν από τους ίδιους πόρους ΦΠΑ όπως αναφέρονται στην παράγραφο (δ), ενεργεί εκ προθέσεως ή παραλείπει να ενεργήσει σχετικά με τη-
	(i)	τη χρήση ή την υποβολή ψευδών, ανακριβών ή ελλιπών δηλώσεων ή εγγράφων, με αποτέλεσμα την παράνομη μείωση των πόρων του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των προϋπολογισμών των οποίων η διαχείριση ασκείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή για λογαριασμό της· ή
	(ii)	την αποσιώπηση πληροφοριών κατά παράβαση ειδικής υποχρέωσης, με τα ίδια ως ανωτέρω αποτελέσματα ή
	(iii)	την κατάχρηση ενός νομίμως αποκτηθέντος ευεργετήματος, με τα ίδια αποτελέσματα,
	(δ)	σε σχέση με έσοδα που προκύπτουν από τους ίδιους πόρους ΦΠΑ, ενεργεί ή παραλείπει να ενεργήσει σε διάπραξη διασυνοριακών πρακτικών εξαπάτησης σχετικά με-
	(i)	τη χρήση ή την υποβολή ψευδών, ανακριβών ή ελλιπών δηλώσεων ή εγγράφων που σχετίζονται με τον ΦΠΑ, με αποτέλεσμα τη μείωση των πόρων του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή
	(ii)	την απόκρυψη πληροφοριών που συνδέονται με τον ΦΠΑ, κατά παράβαση ειδικής υποχρέωσης, με τα ίδια ως ανωτέρω αποτελέσματα· ή
	(iii)	την ορθή παρουσίαση των δηλώσεων ΦΠΑ για τους σκοπούς της δόλιας συγκάλυψης της μη καταβολής ή της παράνομης απόκτησης/ δημιουργίας δικαιωμάτων στις επιστροφές ΦΠΑ.
Ενεργητική και παθητική δωροδοκία.	5.-(1)	Πρόσωπο που εκ προθέσεως διαπράττει ενεργητική ή παθητική δωροδοκία είναι ένοχο ποινικού αδικήματος.
	(2)	Ανεξαρτήτως των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 135 του Ποινικού Κώδικα, δημόσιος λειτουργός ο οποίος υπεξαίρει εκ προθέσεως, είναι ένοχος ποινικού αδικήματος.
Υποκίνηση, υποβοήθηση, συνέργεια και απόπειρα.	6.-(1)	Πρόσωπο το οποίο υποκινεί, υποβοηθεί ή συνεργάζεται με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο για τη διάπραξη των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 5 είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται στην ίδια ποινή φυλάκισης που επισύρουν τα εν λόγω αδικήματα για τον αυτουργό.
	(2)	Πρόσωπο που αποπειράται να διαπράξει τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 5 είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται στην ίδια ποινή φυλάκισης που επισύρουν τα εν λόγω αδικήματα για τον αυτουργό.

Ευθύνη νομικών προσώπων.	<p>7.-(1) Νομικό πρόσωπο είναι ένοχο για τη διάπραξη ποινικού αδικήματος που προβλέπεται στα άρθρα 4, 5 και 6 σε περίπτωση που το αδίκημα διαπράττεται προς όφελος του νομικού προσώπου από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο ενεργεί είτε ατομικά, είτε ως μέλος οργάνου του νομικού αυτού προσώπου και το οποίο κατέχει στο νομικό αυτό πρόσωπο ιθύνουσα θέση, υπό την ιδιότητα-</p> <p>(α) Εντολοδόχου εκπροσώπησης του νομικού προσώπου· ή</p> <p>(β) πληρεξουσίου λήψης αποφάσεων εξ ονόματος του νομικού προσώπου· ή</p> <p>(γ) πληρεξουσίου άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.</p>
	<p>(2) Νομικό πρόσωπο είναι ένοχο για τη διάπραξη ποινικού αδικήματος που προβλέπεται στα άρθρα 4, 5 και 6, σε περίπτωση που η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από το πρόσωπο που καθορίζεται στο εδάφιο (1) έχει καταστήσει δυνατή τη διάπραξη του εν λόγω αδικήματος από πρόσωπο το οποίο τελεί υπό την εξουσία του προσώπου που καθορίζεται στο εδάφιο (1) προς όφελος του νομικού προσώπου.</p>
	<p>(3) Άνευ επηρεασμού των διατάξεων των εδαφίων (1) και (2), η ευθύνη του νομικού προσώπου δεν αποκλείει την άσκηση ποινικής δίωξης εναντίον των φυσικών προσώπων που διαπράττουν τα αδικήματα που προβλέπονται στα άρθρα 4, 5 και 6 ή/και των προσώπων που συμμετέχουν στη διάπραξη των αδικημάτων αυτών.</p>
Κυρώσεις για φυσικά πρόσωπα.	<p>8. Πρόσωπο το οποίο προβαίνει στη διάπραξη οποιουδήποτε ποινικού αδικήματος που προβλέπεται στα άρθρα 4, 5 και 6 είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του-</p> <p>(α) Υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα επτά (7) έτη ή/και σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες ευρώ (€50.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές, όταν η ζημιά ή το όφελος υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000),</p> <p>(β) υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τέσσερα (4) έτη ή/και σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30.000) ή και στις δύο αυτές ποινές, όταν η ζημιά ή το όφελος υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000), αλλά δεν είναι μεγαλύτερα από τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000),</p> <p>(γ) υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) όταν η ζημιά ή το όφελος είναι μικρότερα από τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000).</p>
Άσκηση πειθαρχικής εξουσίας.	<p>9. Η ποινική δίωξη δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 4, 5 και 6 δεν επηρεάζει την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας επί δημόσιου λειτουργού από την αρμόδια αρχή.</p>
Κυρώσεις για νομικά πρόσωπα.	<p>10.-(1) Νομικό πρόσωπο το οποίο καταδικάζεται για τη διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος που προβλέπεται στα άρθρα 4, 5 και 6 υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€500.000).</p> <p>(2) Το δικαστήριο δύναται επιπρόσθετα από οποιαδήποτε άλλη ποινή να διατάξει:</p> <p>(α) Την προσωρινή ή οριστική απαγόρευση της άσκησης εμπορικής δραστηριότητας,</p> <p>(β) δικαστική εκκαθάριση, και</p> <p>(γ) το προσωρινό ή το οριστικό κλείσιμο των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη του αδικήματος.</p>
73(Ι) του 2016. Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (Ι): 23.4.2016.	<p>(3) Νομικό πρόσωπο το οποίο καταδικάζεται για τη διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος που προβλέπεται στα άρθρα 4, 5 και 6, δύναται να αποκλειστεί από τη συμμετοχή του σε δημόσιους διαγωνισμούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Σύναψη Θέματα Νόμου και των περί της Διαχείρισης της Εκτέλεσης Δημοσίων Συμβάσεων και των Διαδικασιών Αποκλεισμού των Οικονομικών Φορέων από Διαδικασίες Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Κανονισμών, οι οποίοι έχουν εκδοθεί δυνάμει του Νόμου αυτού.</p> <p>(4) Η αρμόδια αρχή δύναται να αποφασίσει, όπως νομικό πρόσωπο το οποίο καταδικάζεται για τη διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος που προβλέπεται στα άρθρα 4, 5 και 6 αποκλειστεί από τη λήψη δημοσίων παροχών ή ενισχύσεων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.</p>

Επιβαρυντικές περιστάσεις.	11. Το δικαστήριο κατά την άσκηση των εξουσιών του για την επιμέτρηση και την επιβολή ποινής, λαμβάνει υπόψη ως επιβαρυντική περίπτωση τη διάπραξη οποιουδήποτε ποινικού αδικήματος που προβλέπεται στα άρθρα 4, 5 και 6, στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης.
Ανάκτηση ποσών.	12. Ο παρών Νόμος δεν θίγει την ανάκτηση-
	(α) Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στο πλαίσιο της τέλεσης των ποινικών αδικημάτων, που αναφέρονται στις παραγράφους (α), (β) και (γ) του άρθρου 4 ή στο άρθρο 5 ή στο εδάφιο (1) του άρθρου 6·
	(β) σε εθνικό επίπεδο, μη καταβληθέντος ΦΠΑ στο πλαίσιο της τέλεσης των ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 4, ή στο άρθρο 5 ή στο εδάφιο (1) του άρθρου 6.
Δικαιοδοσία δικαστηρίων.	13. -(1) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 5 του Ποινικού Κώδικα και παρά τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ποινικού Κώδικα, τα δικαστήρια της Δημοκρατίας έχουν δικαιοδοσία να εκδικάζουν τα αδικήματα των άρθρων 4, 5 και 6 εφόσον τα αδικήματα έχουν διαπραχθεί-
	(α) Εξ ολοκλήρου ή εν μέρει στη Δημοκρατία· ή
	(β) από πολίτη της Δημοκρατίας· ή
	(γ) από δημόσιο λειτουργό, όπως καθορίζεται στον παρόντα Νόμο.
	(2) Η δικαιοδοσία του δικαστηρίου να εκδικάζει ποινικά αδικήματα δυνάμει των άρθρων 4, 5 και 6 επεκτείνεται και στις περιπτώσεις που τα ποινικά αδικήματα έχουν διαπραχθεί εκτός της Δημοκρατίας:
	(α) Από πρόσωπο που έχει τη συνήθη διαμονή του στη Δημοκρατία· ή
	(β) προς όφελος νομικού προσώπου εγκατεστημένου στη Δημοκρατία· ή
	(γ) από πρόσωπο το οποίο βρίσκεται στην υπηρεσία της Δημοκρατίας και ενεργεί υπό την υπηρεσιακή του ιδιότητα.
Κατάργηση. 37(III) του 2003.	14. Με την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, ο περί της Σύμβασης για την Προστασία των Οικονομικών Συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Πρωτοκόλλων αυτής (Κυρωτικός) Νόμος του 2003 καταργείται.